

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Філософія»

Ступінь вищої освіти - Бакалавр

Спеціальність: 053 Психологія

Освітня програма: «Психологія»

Рік навчання: 1, семестр 1

Форма навчання: денна, заочна

Кількість кредитів ЄКТС: 4

Мова викладання – українська

Лектор курсу

Савицька Інна Миколаївна,
Декан гуманітарно-педагогічного факультету
канд. філос. наук, доцент

Контактна
інформація лектора
(e-mail)

isavitskaya@gmail.com

URLENK на
навчальному порталі

<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=855>

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Філософія являється світоглядом вищого теоретичного рівня, відображає сутнісні характеристики буття людини, соціуму і природи та основні форми їхньої взаємодії. Завдяки цьому її вивчення дозволяє сформулювати перелік загальних компетентностей, які лежать в основі вищої професійної освіти незалежно від сфери спеціалізації. Вивчення філософії сприяє світоглядно-методологічній підготовці студентів, формуванню філософської культури мислення, актуалізації національної свідомості

майбутньої суспільної еліти, а тому є необхідною складовою теоретичного рівня університетської підготовки. Вивчення філософії підвищує загальний інтелектуальний рівень студентів, засвоєння філософських знань сприяє гуманізації суспільства, формуючи якісно вищий рівень взаємовідносин між людиною та світом, що спирається на критичне, творче та самостійне мислення. Вивчення комплексу загальних принципів, правил та методів пізнавальної діяльності (гносеологія) сприяє розвитку здібностей до логічного мислення, самостійного аналізу складних явищ суспільного життя, уміння пов'язувати загальнофілософські проблеми з розв'язанням практичних життєвих та наукових завдань. Вивчення дисципліни певною мірою пов'язане зі знаннями інших гуманітарних дисциплін, особливо з політологією, соціологією, історією України, психологією тощо.

Дисципліна складається з чотирьох змістових модулів: «Філософська пропедевтика», «Історичні типи філософії», «Онтологія», «Гносеологія», «Соціальна філософія та філософська антропологія». Вони передбачають розгорнутий розгляд таких проблем, як історичний аналіз специфіки самоздійснення філософії в різних культурах, в тому числі української філософії, проблеми буття та пізнання світу, дослідження проблем суспільного буття, морально-етичної, психологічної, релігійної, естетичної свідомості.

Мета вивчення дисципліни:

розвиток у студентів інтересу до філософського осмислення дійсності, світового історико-культурного процесу, формування філософської культури мислення, пізнання світу та самих себе, навичок застосування філософської методології; актуалізація національної свідомості майбутньої суспільної еліти.

Завдання вивчення дисципліни:

- розкрити специфіку вічних філософських питань, що стосуються життя кожної людини;
- надати загальні теоретичні знання про основні філософські концепції та філософські категорії;
- окреслити специфіку та межі філософського знання;
- прищепити культуру філософського теоретичного мислення;
- сформувати здатність до самостійного аналізу складних явищ суспільного життя та вміння пов'язувати загальні філософські проблеми з розв'язанням завдань психології;
- сприяти формуванню гуманістичного потенціалу особистості, її загальної культури.

Передумови вивчення курсу Вивчення курсу передбачає, що у вас сформований світогляд на рівні світорозуміння, здатність пояснити на теоретичному рівні базові поняття «світ», «людина», «суспільство», «особистість», «культура». Також потрібні знання з логіки, які дозволяють мислити абстрактно та критично висловлювати власну думку.

Компетентності навчальної дисципліни:

інтегральна компетентність (ІК): здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері психології, що передбачають застосування основних психологічних теорій та методів та характеризуються комплексністю і невизначеністю умов

загальні компетентності (ЗК):

- ЗК 1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях
- ЗК 4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями
- ЗК 5. Здатність бути критичним і самокритичним
- ЗК 6. Здатність приймати обґрунтовані рішення
- ЗК 7. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- ЗК 9. Здатність працювати в команді.
- ЗК 11. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні,

наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

фахові/спеціальні компетентності (ФК)

- СК 11. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку

Програмні результати навчання навчальної дисципліни:

- ПР10. Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника.
- ПР15. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема	Години (лекції/лабораторні, практичні, семінарські)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
Модуль 1 ІСТОРІЯ СВІТОВОЇ ФІЛОСОФІЇ				
Тема 1. Сутність філософії. Сучасне світорозуміння як основа життєвої активності	2/2/4	Знати базові філософські поняття Вміти визначити власний світогляд Аналізувати етапи формування	Здача семінару № 1. Написання доповідей, підготовка презентацій. складання інтелектуальної	7 балів: 5

		<p>світогляду</p> <p>Розуміти особливості різних типів світогляду</p> <p>Розрізняти світоВІДЧУТТЯ, світосприйняття та світорозуміння, буденний та теоретичний світогляди</p> <p>Застосовувати набуті знання до аналізу життєвої активності</p>	<p>карти</p> <p>Виконання самостійної роботи № 1. (в.т.ч. в elearn):</p> <p>Написання есе</p>	<p>2</p> <p>3 бали</p>
<p>Тема 2.</p> <p>Філософія Давнього світу</p> <p>Антична філософія.</p>	2/2/4	<p>Знати світові історико-філософські традиції</p> <p>Аналізувати та розрізняти особливості східної та західної філософії</p> <p>Розуміти специфіку формування кожної</p>	<p>Здача семінару № 2.</p> <p>Написання доповідей, підготовка презентацій.</p> <p>Виконання самостійної роботи № 2. (в.т.ч. в elearn):</p> <p>Написання конспекту</p>	<p>5 балів:</p> <p>5 балів</p>
<p>Тема 3.</p> <p>Філософія Середньовіччя та Відродження</p>	2/2/4	<p>Знати особливості існування середньовічної та ренесансної філософії</p>	<p>Здача семінару № 3.</p> <p>Написання доповідей, підготовка</p>	<p>5 балів:</p>

		<p>Вміти виділяти характерні риси кожної з них</p> <p>Аналізувати культурні впливи на особливості формування певного типу філософування</p> <p>Розуміти зв'язок між культурної традицією та стилем філософствування</p> <p>Розрізняти християнську та світську філософію</p> <p>Застосовувати набуті знання для критичного аналізу історичних процесів</p>	<p>презентацій.</p> <p>Виконання самостійної роботи № 3. (в.т.ч. в elearn):</p> <p>Написання конспекту або есе</p>	5 балів
<p>Тема 4.</p> <p>Філософія Нового часу та Просвітництва</p>	2/2/4	<p>Знати особливості філософії Нового часу</p> <p>Аналізувати історичні тенденції 17-19 ст.</p> <p>Розуміти логіку становлення та розвитку наукового знання</p> <p>Розрізняти методи наукового пізнання даного</p>	<p>Здача семінару № 4.</p> <p>Написання доповідей, підготовка презентацій.</p> <p>Виконання самостійної роботи № 4. (в.т.ч. в elearn):</p> <p>Написання есе</p>	<p>5 балів:</p> <p>5 балів</p>

		проблем Розрізняти проблеми буття світу та людини	(тема за вибором)	
Тема 10. Теорія пізнання Психологія пізнавальних процесів	2/2/4	Знати основні поняття з теми Вміти визначати основні структурні елементи пізнання Аналізувати форми чуттєвого та раціонального пізнання, сприйняття як основну форму пізнання Розрізняти психічне відображення та його активність Розуміти психологію пізнавальних процесів	Здача семінару № 10. Написання доповідей, підготовка презентацій. Виконання самостійної роботи: написання есе (тема за вибором)	20 балів:
Тема 11. Наукове пізнання Філософія психології	2/2/4	Знати основні поняття з теми Вміти визначати наукові та ненаукові методи пізнання Розрізняти загальнонаукові, філософські та специфічно наукові методи пізнання	Здача семінару № 11. Написання доповідей, підготовка презентацій. Здача самостійної роботи: написання есе (тема за вибором)	10 балів: 30 балів

		<p>Розуміти особливості філософії психології</p> <p>Аналізувати основні етапи розвитку філософії психології</p> <p>Застосовувати набуті знання для зростання фахової майстерності</p>	<p>вибором)</p> <p>Виконання модульної контрольної роботи 2.</p>	30 балі
Модуль 4. ФІЛОСОФІЯ ЛЮДИНИ				
<p>Тема 12.</p> <p>Соціальна філософія: основні підходи до розуміння суспільства</p>	2/2/4	<p>Знати основні поняття з теми</p> <p>Вміти формулювати проблеми суспільного буття</p> <p>Аналізувати причини соціальних явищ</p> <p>Розуміти логіку здійснення суспільно-історичних процесів</p> <p>Розрізняти типи державної влади, моделі соціального устрою</p> <p>Застосовувати набуті знання для власної соціалізації та</p>	<p>Здача семінару № 12.</p> <p>Написання доповідей, підготовка презентацій.</p> <p>Виконання самостійної роботи: написання есе (тема за вибором)</p>	10 балів:

		підвищення соціальної успішності		
Тема 13. Філософська антропологія Особистість як предмет філософського дослідження	2/2/4	Знати основні поняття з теми Вміти описати основні філософські підходи до сутності людини Розуміти філософські проблеми антропогенезу. Аналізувати сфери буття людини Розуміти особистісний смисл як основний критерій внутрішнього світу людини Розрізняти структуру особистості Застосовувати набуті знання для власного особистісного розвитку	Здача семінару № 13. Написання доповідей, підготовка допрезентацій. Виконання самостійної роботи: написання есе (тема за вибором)	10 балів:
Тема 14. <u>Аксіологія:</u> цінність буття та буття людини	2/2/4	Знати основні поняття з теми Вміти формулювати базові цінності буття та буття	Здача семінару № 14. Написання доповідей, підготовка допрезентацій.	10 балів:

		філософів та психологів до поняття мораль і його похідних. Застосовувати знання взаємозв'язку та взаємозалежності між етикою і психологією як у трактуванні понять, так і в дослідженні морального становлення особистості.	Виконання модульної контрольної роботи 4.	30 балів
Всього за семестр				70
Екзамен				30
Всього за курс				100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

<i>Політика щодо дедлайнів та перескладання:</i>	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
<i>Політика щодо академічної доброчесності:</i>	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Наукові роботи студентів, реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
<i>Політика щодо відвідування:</i>	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ СТУДЕНТІВ

Рейтинг здобувача вищої	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків
--------------------------------	---

освіти, бали	Екзаменів	заліків
90-100	Відмінно	зараховано
74-89	Добре	
60-73	Задовільно	
0-59	Незадовільно	не зараховано

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

- підручники, навчальні посібники:

Петрушенко В. Л. Філософія : підручник / 4-те вид., випр. і доп. – Львів : Магнолія, 2020. 504 с.

Причепій Є. М. Філософія : посіб. для студ. вищ. навч. закл. Київ : Академвидав, 2021. 575 с.

Гейко С.М., Горбатюк Т.В., Лаута О.Д. та ін. Людина, суспільство, держава у філософському дискурсі: історія та сучасність : монографія. К.: «Міленіум», 2019. 378 с.

Губерський Л., Андрущенко В., Михальченко М. Культура. Ідеологія. Особистість: Методолого-світоглядний аналіз. К.: Знання України, 2022. -580

Філософія. Світ людини. Курс лекцій : навч. посіб. Київ : Либідь, 2023. 429 с.

- методичні матеріали щодо вивчення навчальної дисципліни для здобувачів вищої освіти денної та заочної форм здобуття вищої освіти;

Гейко С.М., Лаута О.Д., Методичні вказівки з вивчення курсу «Філософія» для студентів гуманітарно-педагогічного факультету. – К., 2023.

Гейко С.М., Культенко В.П., Савицька І.М., Супрун А.Г. Методичні вказівки з вивчення курсу «Філософія» для денної форми навчання. – К., 2016.

Гейко С.М., Культенко В.П., Савицька І.М., Супрун А.Г. Методичні вказівки з вивчення курсу «Філософія» для заочної форми навчання. – К., 2016.

Положення про визнання результатів навчання для здобувачів вищої освіти в НУБіП України URL: <https://nubip.edu.ua/node/12654>

1. Положення про екзамени та заліки у НУБіП України URL: <https://nubip.edu.ua/node/12654>

2. Положення про навчально-інформаційний портал НУБіП України URL: <https://nubip.edu.ua/node/12654>

3. Положення про електронне оцінювання залишкових знань студентів НУБіП України URL: <https://nubip.edu.ua/node/13300>

4. Положення про організацію освітнього процесу в НУБіП України URL: <https://nubip.edu.ua/node/12654>

5. Правила внутрішнього розпорядку НУБіП України URL: https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u18/pravila_rozporyadku.pdf

6. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 № 1556-VII URL: <http://zakon.rada.gov.ua>

7. Про освіту: Закон України від 05.09.2017 № 2145-VIII URL: <http://zakon.rada.gov.ua>

8. Статут НУБіП України URL: <https://nubip.edu.ua/node/13300>

Інші джерела:

1. Берко П. Нова парадигма української філософії. Львів : ЛДМУ ім. Д. Галицького, 2022. 302 с.

2. Васянович Г. Філософія : навч. посіб. Львів : Норма, 2019. 210 с.

3. Горський В.С. Філософія в українській культурі. [Текст] / В. С. Горський. – К. : Центр практичної філософії, 2011. – 73 с.

4. Кант І. Критика чистого розуму. [Текст] / Пер. з нім. Ігоря Бурковського – К. : Юніверс, 2021. – 349 с.

5. Крымский С.Б. Философия как путь человечности и надежды. [Текст] / С. Б. Крымский. – К. : Курс, 2020. – 308 с.

6. Кузьміна С.Л. Філософсько-педагогічна спадщина П. Юркевича. [Текст] / С. Л. Кузьміна; Тавр. нац. ун-т ім. В. І. Вернадського – К., 2023. – 303 с.

7. Лук'янець В.С. Філософський постмодерн. [Текст] / В. С. Лук'янець, О. М. Соболев. – К. : Абрис, 2018. – 352 с.

8. Ніцше Ф. Так казав Заратустра. Жадання влади [Текст] / Ф. Ніцше. – К. : Основи-Дніпро, 2023. – 415 с.

9. Огороднік І.В. Українська філософія в іменах: Навч. посібник. [Текст] / І. В. Огороднік, М. Ю. Русін. – К., 2007. – 325 с.

10. Рассел Б. Історія західної філософії / Пер. з англ. Ю. Лісняка, П. Таращука. – К. : Основи, 2015. – 795 с.

11. Рюс Ж. Поступ сучасних ідей: панорама новітньої науки [Текст] / Пер. з фр. В. Шовкун. – К. : Основи, 2008. – 669 с.

12. Татаркевич В. Антична і середньовічна філософія. [Текст] / В. Татаркевич // Історія філософії. Т.1. – Львів : Свічадо, 2016. – 456 с.

Читанка з філософії у 6 книгах. Кн. 6. :Зарубіжна філософія ХХ століття / Волинка Г. І., ред. – К. : Фірма «Довіра», 2013. – 238 с.